

مقررات صادرات و واردات

نگارنده: توسط علیرضا میرزاییگلو

استاد راهنما: ارجمند دکتر عبدی پور

شماره دانشجویی ۹۱۴۴۰۲۱۰۲۶

ناشر: پایگاه تخصصی نشر مقالات حقوقی، حق گستر

www.haghgostar.ir

قم بهار ۹۲

مقدمه :

برای روشن شدن مراحل صادرات و واردات قبل از هر چیز باید قانون حاکم به این مراحل بررسی گردد. در ابتدای امر قانون واردات و صادرات مصوب ۷۲ مجلس شورای اسلامی است. که این نامه این قانون در سال ۷۳ به تصویب رسیده و به دفعات زیاد در طی این سال ها مورد اصلاح و بازنگری قرار گرفته است علاوه بر قانون صادرات و واردات که بیشتر به شرایط ماهوی را مورد بررسی قرار می دهد باید به مجموع قوانین گمرکی نیز به عنوان شرایط شکلی و چگونگی ترخیص کالا توجه نمود. قانون امور گمرکی در سال ۱۳۵۰ به تصویب رسید و این نامه این قانون در سال ۱۳۵۱ به تصویب هیئت دولت رسید. این قانون در تاریخ ۹۰/۹/۲ به تایید شورای نگهبان رسید و در ماده ۱۶۴ قانون مذکور وزارت امور اقتصاد و دارایی مکلف شده است ظرف ۶ ماه این نامه این قانون را تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند اما این مهم با گذشت بیشتر از ۱۶ ماه هنوز صورت نگرفته است. و دولت طی مصوبه ای این نامه ی سال ۱۳۵۱ را که صراحتاً در ماده ۱۶۵ قانون جدید گمرکی لغو گردیده است را تنفیذ نمود و بیان داشت که تا هنگام تصویب این نامه جدید در موارد سکوت قانون جدید به ان این نامه جهت رفع مشکل مراجعه نماید.

واردات به ۵ صورت واردات قطعی - واردات موقت - واردات مرجوعی - عبور داخلی (ترنزیت داخلی) و عبور خارجی (ترانزیت خارجی) تقسیم می شود که به ترتیب مورد بررسی قرار می گیرد.

واردات قطعی :

تعریف واردات قطعی: رویه ای است که به موجب ان اجازه داده می شود تا کالای وارده به قلمرو کشور برای مصارف داخل کشور است و به طور دائم قرار است در کشور بماند.

شرایط لازم برای واردات قطعی:

۱) اخذ کارت بازرگانی: مبادرت به واردات و صادرات به صورت تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است.

۱.۱ ملاک تجاری بودن: ملاک تجاری بودن کالا با گمرک است و کالاهایی که به ایران برای فروش وارد یا پس از انجام عملیات (تولیدی - تفکیک - بسته بندی) به فروش برسند تجاری تلقی می شوند .

۱.۲ مواردی که تجاری نیستند: الف) نمونه های تجاری و تولیدی و نمونه برای بررسی و آزمایش در حدی که می تواند نمونه تلقی شود به تشخیص گمرک. ب) ماشین الات تجهیزات اجزا قطعات مورد نیاز واحدهای تولیدی فاقد کارت بازرگانی که در مواقع لزوم در حد نیاز خود با تشخیص وزارت بازرگانی راسا وارد می نماید. پ) عملیات ورود و صدور کالا توسط صادر کنندگان مبتدی برای یک دوره حداکثر ۶ ماهه در آغاز کار با مجوز وزارت بازرگانی. ت) وسایل وملزومات مورد نیاز واحدهای تحقیقاتی علمی پزشکی وغیر)

۱.۳ چگونگی صدور کارت بازرگانی :

توسط اتاق بازرگانی صنایع و معدن ایران به مدت یک سال و برای فعالیت در رشته خاص حسب درخواست متقاضی صادر می شود که پس از تایید وزارت بازرگانی معتبر خواهد بود .

۱.۴ شرایط لازم اشخاص ا

الف) اشخاص حقیقی: داشتن حداقل ۲۳ سال تمام - داشتن کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم - حداقل دیپلم و..... ب) اشخاص حقوقی اعم از اینکه تشکیل وثبت ان در ایران بوده یا تشکیل ان ها در خارج از کشور بوده و سپس در ایران به ثبت رسیده باشند مدیر عامل شرکت باید شرایط مقرر برای اشخاص حقیقی را دارا

۱.۵ چگونگی تمدید کارت بازرگانی:

دارنده کارت بازرگانی یا نماینده قانونی او با ارائه اصل کارت بازرگانی و مدارک مشروح زیر می تواند برای انجام تشریفات به اتاق بازرگانی مراجعه نماید اگوهی حوزه مالیاتی ذی ربط مبنی بر موافقت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیاتی قطعی شده آخرین سال مالیاتی پذیرفته شده در موضوع ماده ۵۳ قانون اصلاح موادی از از قانون مالیات های

مستقیم مصوب ۱۳۷۱. ۲. ارائه آگهی روزنامه رسمی ایران مبنی بر ثبت هر نوع تغییرات در شرکت در خصوص اشخاص حقوقی و ارائه اظهارنامه ثبت نام در دفتر ثبت تجاری برای اشخاص حقیقی .

۱.۶. مواد معاف از داشتن کارت بازرگانی:

شرکت تعاونی مرز نشین برای ورود کالاهای مورد نیاز خانوارهای مرز نشین طبق فهرست مربوط و به تعداد مقدار ارزش تعیین شده و صدور کالا در از کالای وارداتی ملوانان ایرانی شاغل در شناورهای که بین سواحل ایران و سایر کشورها در تردد هستند برای ورود کالا های مورد نیاز و به تعداد و مقدار ارزش تعیین شده پیله و ران برای ورود کالاهای قابل ورود مورد نیاز استانهای همجوار در صورت اخذ کارت پیله وری و مجوز لازم کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور در صورت داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار ویا امور اجتماعی طبق فهرست مربوط و به تعداد ارزش تعیین شده ۵ کالاهای که ورود و صدور ان به تشخیص گمرک برای فروش نمی باشد .

۱.۷. حل اختلاف :

در صورتی که بین متقاضی کارت و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن اختلاف پدید آید مرجع حل اختلاف و اتخاذ تصمیم نهایی وزارت بازرگانی خواهد بود .

۱.۸ ابطال کارت بازرگانی: در صورتی که بعد اخذ کارت بازرگانی مشخص شود دارنده کارت فاقد یک یا چند شرط مقرر برای دریافت کارت است یا بعد از صدور فاقد شرایط مذکور باشد وزارت مذکور می تواند راسا نسبت به ابطال کارت اقدام نماید و موضوع را به اطلاع اتاق بازرگانی برساند لکن در صورتی که این امر برای اتاق بازرگانی مشخص شود باید موضوع را جهت ابطال به وزارت خانه اطلاع دهد .

۱.۹ نکته: هر شخص تنها می تواند یک کارت بازرگانی اخذ نماید و حق انتقال ان به غیر را ندارد.

۱.۲. اخذ مجوز : کالاها به سه صورت مجاز - مجاز مشروط و ممنوع میباشد

مجاز: کالای است که ورود یا صدور آن نیازمند کسب مجوز نیست

مجاز مشروط: کالای که ورود یا صدور آن نیازمند کسب موافقت یک یا چند سازمان دولتی دارد.

ممنوع: کالایی که ورود یا صدور آن بنا به مصالح ملی و شرعی برحسب قانون ممنوع است بنابراین برای وارد کردن کالای مجاز مشروط نیازمند کسب مجوز لازم است.

۳. ثبت سفارش کالا:

وارد کردن هر کالا اعم از اینکه دولتی یا غیر دولتی باشد نیازمند ثبت سفارش کالا در وزارت بازرگانی است. ۳.۱. موارد معافیت از داشتن کارت بازرگانی: کالای مورد نیاز خانواده های مرزنشین ها - شرکت های تعاونی - ملوانان کارکنا شناور ها و... و کالاهای خاص نظامی با تایید وزارت دفاع و پشتیبانی و کالاهای خاص سازمان انرژی اتمی با تایید رییس سازمان - کالاهای همراه مسافران - کالاهای وارداتی از طریق پست سیاسی - نمونه های تجاری و تولیدی - نمونه کالا جهت عرضه در نمایشگاههای ۳.۲ بررسی قیمت در صورتی که بررسی قیمت کالای وارداتی در مراحل ثبت سفارش ضرورت پیدا نماید متقاضی بررسی قیمت می تواند از نظر کارشناس یا سوابق گمرکی بر اساس قانون امور گمرکی و ایین نامه آن اجرای آن اقدام نماید

۴ پرداخت قیمت:

۴.۱ پرداخت قیمت از طریق ارز: معاملات ارزی به موجب بند ۲ ماده ۸۵ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۳۹ به بانک مرکزی واگذار گردیده است. بنابراین متقاضی باید به بانک مرکزی یا بانک های مجاز برای قبول سفارش خرید کالاهای توسط بانک مرکزی اعلام می گردد مراجعه نماید و درخواست خود را مبنی بر شروع معامله از مجرای بانکی تسلیم نماید. مبادله ی ارزی به دو صورت ال سی و بروات اسنادی خواهد بود.

۴.۲ واردات در مقابل صادرات (واردات با ارز حاصل از صادرات): طبق ماده ۵ قانون واگذاری صادرات ارزی به بانک مرکزی صادر کنندگان کالا های غیر نفتیمکلف هستند به هنگام صدور کالا تعهد ارزی براساس ارزیابی گمرک به موجب پیمان نامه ارزی تودیع و ظرف مهلت مقرر (هشت ماه) ارز حاصل از صادرات را به نظام بانکی معرفی نماید

که این امر با توجه به ماده ۱۳ قانون صادرات واردات ۷۲ لغو گردید و طبق ماده ۲۷ این نام قانون مذکور مصوب ۷۳ اصلاحی ۸۱ هیات وزیران به کلیه صادر کنندگان راسا یا مستقیماً اجازتی واردات تمامی کالا های مجاز به میزان ارز حاصل از صادرات داده است

۴.۳. واردات غیر ارزی :

واردات قطعی کالا به صورت بدون انتقال ارز : قطعات یدکی - ابزار برشی - قالب نویل مستعمل - نمونه کالا (برای تحقیق یا کپی برداری) - برای واحد های تولیدی - آموزشی یا تحقیقاتی همچنین نمونه دارو فرآورده های دارویی و مواد اولیه و مواد جانبی و مواد مورد نیاز برای بسته بندی ان راسا قابل ورود و ترخیص هستند

۵. حمل کالا به گمرک :

حمل کالا ممکن است توسط وسایل نقلیه خارجی مجاز صورت گیرد و نیازمند کسب مجوز شورای عالی هماهنگی ترابری کشور و وزارت راه و ترابری نیست. البته وزارت با استفاده از روش های اقتصادی مشوق های را برای حمل کالا های صادراتی با وسایل نقلیه ایرانی پیش بینی خواهد نمود. در جهت برقراری این الویت برای وسایل نقلیه ایرانی شورای عالی هماهنگی و ترابری کشور دستورالعمل هایی را با توجه به نکات زیر تصویب و ابلاغ خواهد نمود ۱ تعیین روش های مناسب برای کاهش تشریفات اداری و استفاده از ابزارهای اقتصادی به منظور گرایش صاحبان کالا به استفاده بیشتر از ناوگان های ایرانی ۲ ایجاد تسهیلات برای وسایل نقلیه ایرانی. همچنین شرکت های حمل و نقل موظف هستند هنگام ورود وسیله نقلیه به قلمرو گمرکی دو نسخه اظهار نامه اجمالی تنظیم و درهریک از ان ها نسخه ای از فهرست کل بار و در صورت نیاز بارنامه هایی که در ردیف از فهرست کل بار را ضمیمه و به گمرک و مرجع تحویل گیرنده کالا تسلیم کند و در صورت خالی بودن وسایل نقلیه اظهار نامه اجمالی مبنی بر خالی بودن تسلیم نماید. اظهار نامه اجمالی

باید به زبان فارسی و طبق نمونه ای که گمرک ایرن با هماهنگی مرجع تحویل گیرنده تهیه نماید و بدون حک و اصلاح و قلم خوردگی تنظیم نماید .

۶. تحویل کالا به گمرک: منظور از انبار گمرک منظور اعم از انبار مسقف و غیر مسقف و محوطه اماکنی که برای نگهداری کالا های ورودی و صدور تامین و توسط مراجع تحویل گیرنده کالا اداره می شود ..مدت نگهداری کالا:از تاریخ تحویل به این اماکن ۳ ماه است و این مدت در صورت تقاضای صاحبان کالا شرکت های حمل و نقل و در مورد کالا های عبوری و وجود علل موجه و به تشخیص گمرک و با پرداخت هزینه انبارداری و با موافقت گمرک حد اکثر تا ۲ ماه دیگر قابل تمدید است . در صورتی که ظرف مهلت مقرر صاحب کالا برای انجام تشریفات گمرکی و پرداخت وجوه متعلقه اقدام ننماید کالا مشمول مقررات متروکه می شود . و چنانچه کالا به انبارهای گمرکی متعدد منتقل شود مدت توقف از زمان ورود کالا به اولین انبار گمرکی محاسبه می شود . و در صورتی که کالا از اموال فاسد شدنی باشد باید بلا فاصله ترخیص یا به مکان مناسب منتقل شود و در غیر این صورت مرجع تحویل گیرنده مسولیتی نخواهد داشت

۶.۱ مسولیت حفظ و نگهداری کالا: مسولیت حفظ و نگهداری با مرجع تحویل گیرنده است . مرجع تحویل گیرنده مکلف است کالا های موجود در انبارهای گمرک را در مقابل خطرات ناشی از آتش سوزی و اشتعال و انفجار بیمه نماید و حق بیمه مربوط را به هنگام ترخیص از صاحب کالا وصول نماید . در غیر موارد یاد شده و در موارد قوه قهریه خسارت ناشی از کیفیت کالا یا بسته بندی در صورتی که کالا در مدت توقیف در انبارهای گمرکی از بین رود یا آسیب ببیند مرجع تحویل گیرنده مسول غرامت است و پرداخت غرامات یا صرف نظر کردن صاحب کالا از دریافت ان رافع مسولیت مرجع تحویل گیرنده در مورد حقوق دولت نیست و در صورت ثبوت تقصیر و احراز تخلف باید حقوق ورودی متعلقه کالا از بین رفته را پرداخت نماید و بنا براین مسولیت انبارهای گمرکی به دو صورت است مسولیتی که نسبت به صاحب کالا دارد که مطلق است و نیازمند اثبات تقصیر از طرف صاحب کالا نیست و مسولیتی که در قبال دولت دارد که نیازمند اثبات تقصیر و احراز تخلف از مرجع تحویل گیرنده است .

۶.۳ تحویل به انبار های اختصاصی:

منظور از انبار اختصاصی انباری است خارج از انبارهای گمرکی که کالای گمرک نشده متعلق به شخص خاص دران نگهداری می شود صاحب کالا می تواند کالای گمرک نشده متعلق به خود را به منظور انجام یا اتمام تشریفات گمرکی در انبارهای اختصاصی تحت نظارت نزدیک ترین گمرک بررسی گردد. شرایط : گمرک در صورتی می تواند با انتقال کالا به انبار اختصاصی موافقت نماید که حقوق ورودی متعلق به ان تضمین شود و کالا از انواع مجاز و مجاز مشروط باشد . مهلت مجاز : مهلت مجاز از طرف گمرک تعیین می شود ضمانت اجرا: ضمانت اجرا عدم ترخیص در مهلت مقرر : اگر کالا مجوز لازم برای ترخیص ان اخذ و ارائه نشده است مراتب را صاحب کالا اعلام و مقررات کالای متروکه را نسبت به ان اعلام می نمایند . و تضمین ماخوذه با توجه به شرایط مذکور در اجازه نامه تامین می گردد. اگر کالا مجازیا مجاز مشروط باشد که مجوز های لازم ارائه شد هباشد گمرک با کسر حقوق ورودی وسایر هزینه ها از مبلغ تضمین شده اجازه ترخیص کالا داده وبه صاحب کالا ارسال می دارد .

مسئولیت نگهداری :مسئولیت از بین رفتن کاهش آسیب دیدگی یا فساد کالا در انبار های اختصاصی برعهدهی صاحب کالا است که علاوه بر ان مسئولیت پرداخت حقوق دولت نیز است در صورتی که کالا در اثر قوه قهریه از بین برود صاحب کالا از پرداخت حقوق ورودی معاف خواهد بود . تحویل به انبار ها و سرد خانه های عمومی رسمی :گمرک می تواند با انتقال کالا گمرک نشده به انبار و سرد خانه های عمومی رسمی موافقت نماید

۶.۴ گمرک اختصاصی :به منظور نگهداری کالا گمرک نشده به جز کالای ممنوع گمرک می تواند با تاسیس واحد های اختصاصی برای صاحبان کالا و شرکتهای بینالمللی حمل ونقل با اخذ تضمین موافقت کند و مامورانی را جهت اجرای مقررات و انجام تشریفات در این اماکن مستقر نماید .

۷. اظهار کالا :

اظهار کالا به دو شکل صورت می پذیرد : اظهار کتبی : منظور اظهاریاست که اوصاف کالا و مشخصات کالا در اظهار نامه تسلیمی به گمرک است . به شکلی که با توجه به ان اوصاف و مشخصات کالای اظهارشده مشخص واز غیر ان تمیز داده شود . اظهار کالا ممکن است توسط صاحب کالا یا نماینده قانونی وی انجام گیرد ودر هر حال مسولیت خلاف اظهار با صاحب کالا است . اظهار نامه شفاهی : نیازی به تسلیم اظهار نامه روی فرم های معمول نیست وادا توضیحات و اطلاعات مورد نیاز در گمرک نیست . بنابراین با تسلیم اسنادی نظیر قیض انبار . بارنامه و حواله ترخیص کفایت می کند اظهار نامه شفاهی در مورد کالاهای مسافری هدیه سوغات و همچنین کالا های که به عنوان نمونه غیر تجاری وارد می شوند مصداق دارد. اظهار شفاهی مسافر بدین صورت انجام می گیرد که با قرار دادن کالا روی سکو صورت می گیرد

۱۷.۱ اهمیت اظهار :

به این دلیل است که شروع تشریفات گمرکی منوط به ارائه اظهار نامه است . که چگونگی ان و تعداد و ..را توسط گمرک تعیین می شود

۱۷.۲ استثنائات ارائه اظهار نامه:

کالا های که بر اساس کنوانسیون بین المللی لازم الاجرا که به موجب فرم های خاص اظهار و ترخیص می شوند . کالاهای مسافرتی و هدیه و سوغات - کالاهای کران بری - خروج کالاهای متروکه و طبطی کهدر معرض فروش قرار گرفته اند - کالا های که صادر کنند هاز صادرات ان منصرف شده

۷.۳ حدود اختلاف بین گمرک و اظهار کننده کالا :

در مواردی که بین اظهار کننده و گمرک اختلافی صورت گیرد جز در مواردی مجاز یا مجاز مشروط بودن یا ممنوع بودن نوع کالا براساس نظر گمرک اختلاف حل خواهد شد و ترخیص کالا بر حسب نظر گمرک بیش از آنچه که اظهار شده است با پرداخت حقوق ورودی صورت خواهد گرفت .

۷.۴ تغییر عنوان اظهار :

اگر صاحب کالا کالاهای خود را اظهار کرده باشد چنانچه بخواهد تمام یا قسمتی از کالای خود را تحت عنوان دیگری اظهار نماید مشروط به آنکه کالا از گمرک خارج نشده باشد و جریمه های متعلق به مربوط به اظهار خلاف را بپردازد اظهار جدید از آن پذیرفته می شود.

۸. پرداخت حقوق گمرکی :

نوعی مالیات غیر مستقیم است که در صورت تعلق فقط از واردات قطعی در یافت می گردد و شامل حقوق ورودی و سود بازرگانی است . مقدار حقوق ورودی توسط قوه مقننه تعیین می شود که طبق قانون امور گمرکی جدید معادل چهار درصد ارزش گمرکی کالا است که ارزش گمرکی کالای وارداتی عبارتست از ارزشهای خرید کالا در مبدا به اضافه ی هزینه بیمه و حمل و نقل به اضافه ی سایر هزینه ها ییکه به آن کالا تا ورود به اولین دفتر گمرکی تعلق می گیرد که از روی سیاهه خرید یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا تعیین می گیرد . سود بازرگانی توسط هیات وزیران تعیین خواهد شد که دولت در جهت تعیین مقدار سود بازرگانی از جهات اقتصادی به حمایت از تولید ملی پرداخته و با اخذ سود های مناسب مانع از ورود کالاهای غیر ضروری به کشور می شود .

۹. پرداخت هزینه ها: هزینه های گمرکی وجوهی هستند که برای خدمات گمرکی نظیر انبارداری باربری بارگیری صنفی خدمات فوقالعاده آزمایش کارشناسی تعرفه بندی و بدرقه کالا طبق نرخي که به موجب تصویبنامه هیئت وزیران تعیین شده و در صورت انجام دریافت می شود .

۹.۱ هزینه ی انبار داری :

از کالای وارده به کشور و صادره از کشور که در اماکن گمرکی نگهداری می گردد دریافت می شود .

۹.۲ حق بیمه:

مبلغی که برای جبران خسارات ناشی از آتش سوزی احتمالی واز بین رفتن کالا در صورت توقف در اماکن گمرکی به نفع شرکت بیمه ایران از کالا دریافت می شود .۹.۳ هزینه تخلیه و باربری :

عملیات فیزیکی از قبیل جابه جای انتقال از وسائط نقلیه به اماکن گمرکی و بالعکس دولت هزینه هایی تحت همین عنوان به کالا تحمیل خواهد نمود که در این موارد علی الصول انجام عملیات مذکور به عهدهی صاحب کالا است ولی به دلیل وجود برخی مشکلات در این امر و اینکه برای صاحب کالا مقرون به صرفه نیست گمرک راسا این عملیات را انجام می دهد . و هزینه مربوطه را طبق نرخ های تعیین شده دریافت می دارد .

۹.۴ هزینه مراقبت :

مراقبت عبارت است خدماتی که توسط نیروی انسانی در استخدام گمرک ایران به منظور نظارت بر انجام جابه جای صورت می گیرد

۹.۵. هزینه بدرقه کالا :

عبارت است از اعزام ماموران گمرک در معیت کالا های که به عنوان ترانزیت به خارج و یا صادرات اعم از قطعی یا موقت با صدور جواز گمرکی مربوط به هر یک از این عناوین از یک نقطه به نقطه دیگر با کسب موافقت قبلی گمرک اجازه داده شده است .

۹.۶. هزینه خدمات فوق العاده :

عبارت است از انجام تشریفات گمرکی اعم از نظارت بر تخلیه محمولات و سائط نقلیه زمینی و هوایی و ابی در اماکن گمرکی در ساعات تعطیل یا خارج از اماکن گمرکی در هر ساعت از شبانه روز .

۱۰. ارائه اسناد رعایت گواهی بهداشت و استانداردهای لازم :

برای ورود مواد غذایی یا بهداشتی یا ارایشی به کشور و ترخیص از گمرک ورود و صدور هر نوع حیوان زنده و فراورده های خام دامی دارو واکسن و سموم دامپزشکی و مواد غذایی اجازه ی ورود و ترخیص به ترتیب از وزارت بهداشت و در مان و آموزش پزشکی و وزارت کشاورزی برای مصارف انسانی یا حیوانی تحصیل و به گمرک تحویل دهند مجوز ورود برای نبات و بذر و سموم دفع افات یا به طور کلی وارد کردن هر نوع بذر پیازه قلمه ...به کشور و ترخیص از گمرک موکول به تحصیل پروانه ورود از وزارت کشاورزی است همچنین ورود و صدور کلیه سموم دفع افت و بیماری نباتی و هورمونی نباتی مستلزم اخذ پروانه از سوی وزارت کشاورزی می باشد .

۱۱. ارائه گواهی استاندارد :ممکن است برای کالاهای در مورد صدور یا ورود استانداردهای خاصی از جهت مشخصات فنی بسته بندی یا هر مورد دیگر استاندارد اعلام شده باشد دراین صورت ورود کالا دارای استانداردهای ملی یا اجباری در مورد کالا باید رعایت گردد.

ورود موقت :

در قانون صادرات طبق ماده ۱۲ شرایطی را ذکر کرده است ۱ تضمین بدهد بابت حقوق متعلقه به واردات که به صورت ارائه تعهد یا سفته معتبر است ۲ هزینه های گمرکی را پرداخت نماید ۳ شخصا ملزم به صادرات نبوده بلکه می تواند صادرات را به دیگری واگذار نماید. ورود موقت نیازمند پرداخت حقوق ورودی و سود بازرگانی نیست ولیکن سایر شرایط مذکور ر واردات قطعی از جمله ثبت سفارش و اخذ کارت بازرگانی است

در این نامه قانون صادرات برای ورود موقت برای تولید تکمیل آماده سازی و بسته بندی کالا صورت میگیرد شرایط ورود موقت طبق این نامه صادرات ۱ اجازه ورود : فقط به کارخانه جات شرکت ها و واحدهای تولیدی اعم از صنفی و صنعتی که دارای پروانه معتبر باشد داده خواهد شد واحدهای بازرگانی و تعاونی ها در صورتی می توانند از این مقررات استفاده نمایند که با واحدهای تولیدی دارای پروانه معتبر قرارداد منعقد نموده باشند .

ورود موقت به دوشکل صورت می گیرد ورود موقت بدون هیچگونه تغییری به استثنا استهلاک و ورود موقت برای پردازش کالا که برای ساخته شدن یا تکمیل شدن یا تعمیر یا فراوری شدن به داخل وارد می گردد.

در یک جمع بندی کلی میتوان ورود موقت را این گونه تعریف کرد که وارد کردن موقت کالا معین بدون پرداخت حقوق گمرکی و با ارائه تضمین معتبر در ابطه با حقوق گمرکی و صدور آن در مهلت معین به همان شکل یا به اشکال مقرر در قانون .

واردات از طریق ترانزیت خارجی (عبور خارجی):

رویه گمرکی است که بر اساس ان کالایی به منظور عبور از قلمرو گمرکی از یک گمرک مجاز وارد واز گمرک مجاز دیگر تحت نظارت گمرک خارج می شود

عبور داخلی :

رویه است که بر اساس ان کالای گمرک نشده از یک گمرک مجاز به گمرک مجاز دیگر ویا سایر اماکن گمرکی تحت نظارت گمرک منتقل می گردد تا تشریفات قطعی گمرکی ان دران مقصد انجام شود و حسب انکه عبور داخلی بنا بر درخواست متقاضی یا تصمیم گمرک باشد به ترانزیت شخصی یا ترانزیت اداری نامیده می شود .

مرجوعی :

رویه ای است کهبر اساس ان کالا وارده موجود در گمرک را تا هنگامی با اجرای مقررات متروکه به فروش نرسیده است می توان به عنوان اعاده به خارج به گمرگ اظهار و ترخیص نمود .

صادرات به دو صورت قطعی و موقت :

صادرات قطعی :

رویه ایاست که بر اساس ان کالای داخلی یا عین کالای وارد شده به منظور فروش یا مصرف از کشور خارج میشود . صادرات عین کالای وارد شده دارای این مزیت است که حقوق ورودی اخذ شده از ان کالا هنگام ورود در صورت صادرات قابل استرداد است . و مهلت درخواست استرداد ۳ سال از تاریخ پروانه کالای ورودی است و ارزش استرداد نیز ارزش زمان ورود کالا است .

شرایط لازم برای صادرات :

اسنادی که لازم است به گمرک محل صدور ارائه نماید : ۱. ارائه کارت بازرگانی ۲. اخذ مجوز صدور برای کالاهای مجاز مشروط ۳. ارائه گواهی استاندارد در موارد لزوم ۴. صورت عدل بندی در صورتی که کالا مختلف باشد ۵. ارائه گواهی بهداشت در صورت ضرورت ۶. تعیین ارزش گمرکی کالا برای صادرات ۷. بسته بندی کالا ۸. حمل کالا به گمرک ۹. صدور قبض انبار ۱۰. ارائه اظهار نامه خروج ۱۱. تطبیق اسناد : پس از ارائه اظهار نامه گمرک دفتر تطبیق اسناد موارد زیر را بررسی می نماید: مهلت ارسال اسناد و مدارک تسلیمی - صلاحیت صادر کننده - صلاحیت اظهار کننده - صحت مند رجات اظهار نامه ۱۲. ارائه وجه به صندوق ارزیابی کالا کسپس از تطبیق اسناد وجوه متعلقه (هزینه گمرکی) به صندوق واریز و سپس به دایره ارزیابی ارسال می گردد بعد از تعیین ارزیاب و مورد معاینه و ارزیابی قرار می گیرد . ۱۳. تودیع پیمان ارزی : در مواردی که صدور کالا منوط به تودیع پیمان ارزی است باید به بانک مجاز برای تودیع پیمان نامه ارزی مراجعه کند صدور پیمان نامه ارزی موکول به ارائه کارت بازرگانی و حساب جاری و اعتبار نزد بانک است .

صدور موقت :

رویه ای است که به موجب آن کالا مجاز بای اهداف معینی از جمله: ساخت پردازش تعمیر تکمیل یا شرکت در نمایشگاه ها یا به عنوان وسایل نقلیه برای استفاده شخصی یا تردد بین ایران و کشورهای دیگر یا ماشین الات و تجهیزات برای انجام خدمت فنی مهندسی و به طور موقت و ظرف مهلت معینی به خارج از کشور صادر و ظرف مهلت معین بازگشت داده می شود . همچنین اینکه کالای صدوری موقت هنگام بازگشت از پرداخت حقوق ورودی معاف است مگر اینکه قسمت ها و قطعات تعمیر شده یا اضافه شده حقوق ورودی اخذ شود.

سایر رویه ها :

ورود و خروج کالا از طریق مسافر :

در این صورت دو حالت داریم یا اینکه مسافر مقیم ایران است یا مقیم ایران نیست

اگر مقیم ایران باشد : وارد کردن کالا: در سال یک بار با ارزش حداکثر ۸۰ دلار با معافیت از حقوق گمرکی و مازاد بر ارزش مذکور با پرداخت حقوق گمرکی و با پرداخت دو برابر سود بازرگانی . مشروط بر اینکه جنبه تجاری پیدا نکند .

صادر کردن کالا: ۱: کالای ایرانی به هر میزان که باشد ۲ کالای خارجی تا سقف معین^۳ مشروط بر اینکه جنبه تجاری پیدا ننماید

اگر مقیم ایران نباشد: صادر کردن: همانند صادر کننده مقیم ایران وارد کردن : لوازم شخصی معاف از پرداخت حقوق گمرکی - لوازم از قبیل جواهر الات اشیاء قابل حمل از جمله دوربین عکاسی و فیلمبرداری با مقدار متناسب فیلم و نوار یا ملزومات آن فقط به صورت ورود موقت امکان پذیر است . وسایل نقلیه شخصی می تواند وسیله نقلیه خود را به صورت ورود موقت وارد نماید .

ورود و صدور کالا از طریق پست :

صدور کالا: جنبه تجار پیدا نکند و ممنوع الصدور نباشد بدون مطالبه کارت بازرگانی - برای خروج کالای ایرانی محدودیتی وجود ندارد و برای خروج کالای خارجی از طریق پست حداکثر ۸۰ دلار برای هر نفر خواهد بود - کلیه مرسولات پستی ارسال به خارج از کشور با فرم های مخصوص صورت می گیرد. ورود کالا از طریق پست: جنبه تجاری پیدا نکند و از نظر شرعی یا قانونی ممنوع نباشد- ورود با کارت بازرگانی - در صورتی که جنبه تجار پیدا کند همانند سایر واردات مشمول قوانین و مقررات از جمله پرداخت حقوق ورودی و سود بازرگانی و اخذ مجوز است .

ورود و صدور کالا برای نمایشگاهها:

برگزاری نمایشگاههای بینالمللی در داخل ایران به منظور معرفی و عرضه محصولات و فراورده های ایران و خارجی منوط به کسب مجوز از وزارت بازرگانی و برگزاری نمایشگاه نظامی منوط به کسب مجوز از وزارت دفاع و پشتیبانی نیرو مسلح است . ورود کالا: باید به صورت موقت باشد و تعهد سفارت خانه به جای سپرده نقدی کفایت میکند خروج کالا: با مجوز وزارت بازرگانی و بدون مطالبه کارت بازرگانی و مجوز صدور و بدون سپردن پیمان نامه ارزی قابل خروج است .

پیک سیاسی یا بسته سیاسی:

پیک سیاسی شخصی است که از طرف وزارت خانه دولت خود دارای حکم و حامل نوشته رسمی به عنوان سفارت خانه ها یا نمایندگان آن دولت در کشور های خارجی یا سازمانها بین المللی است . همچنین به کنسولگری های کشور خارجی در ایران به شرط معامله متقابل حق ارسال یا دریافت بسته پست سیاسی به وسیله پیک سیاسی داده خواهد شد . بسته پست سیاسی : عبارت است از محتوی اسناد اشیا مورد استفاده رسمی و یا نوشته های رسمی دولت که به هر وزارت امور خارجه یا نمایندگی سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران یا دول خارجی مهرو موم شده و عبارت تسریع در ارسال پیک رسمی دیپلماتیک یا هر جمله دیگری که دارای همان مفهوم باشد روی آن نوشته و به وسیله پیک حمل می شود .

ارسال نمونه کالا:

ارسال کالا اعم از ساخت ایران یا خارج به عنوان نمونه تجاری یا برای آزمایش یا تجزیه یا تعمیر باشد . جنبه تجاری پیدا نکند از کالاهای ممنوع الصدور شرعی یا قانونی . عتیقه نباشد نیازی به ارائه کارت بازرگانی نیست

رویه کران بری :

رویه ای است که بر اساسان کالای داخلی از یک گمرک مرزی به گمرک مرزی دیگر در قلمرو گمرکی از راه دریا یا رودخانه های مرزی حمل می گردد. کالای که از لحاظ نزدیکی راه با رعایت صرفه تجاری از یک نقطه به نقطه دیگر قلمرو گمرکی از راههای زمینی مجاز با عبور از خاک کشور خارجی و همچنین کالای که از راه دریا یا رودخانه های مرزی به مناطق آزاد حمل می شود در صورتی که برای مصرف در این مناطق باشد نیز مشمول کران بری است گمرک ایران می تواند کالای کران بری ممنوع الصدور یا کالای که به موجب قوانین و مقررات مجاز مشروط است با اخذ تضمین یا تعهد یا قیود دیگر موافقت نماید .

فروشگاههای آزاد :

فروشگاههایی است که توسط بخش غیر دولتی تحت نظارت گمرک در فرودگاههای بین المللی و سایر فرودگاههای که پرواز خارجی دارند و بنادر مبادی زمینی دایر می شوند و اجازه داه می شود که در ان ها کالاهای خارجی با معافیت از پرداخت حقوق ورودی و کالای داخلی به مسافرین ورودی یا خروجی یا خدمه وسایل نقلیه ورودی و خروجی فروخته شود . فروشگاههای آزاد پس از کسب مجوز از گمرک و سازمان های مربوطه ایجاد می شود .